

Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçeni ile Balıkesir Milletvekili Ahmet İhsan Kırımlı ve dört arkadaşının, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Merkez ve taşra teşkilât ve müesseseleriyle Özel İdare ve belediyeler teşkilâtında çalışan Sağlık Memuru, Hemşire ve Ebelerin maaş intibak dereceleri hakkında kanun teklifleri ve Sağlık ve Sosyal Yardım, İçişleri ve Bütçe komisyonları raporları (2/68, 2/38)

Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçeni'nin, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı merkez ve taşra teşkilât ve müesseseleriyle özel idare ve belediyeler teşkilâtında çalışmakta olan memurların maaş dereceleri hakkında kanun teklifi (2/38)

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile özel idare ve belediyeler emrinde çalışmakta olan sağlık memurları maaş kadrolarının kifayetsizliği dolayısıyla uzun yıllar boyunca hizmet etmelerine rağmen terfiden mahrum kalmış bulunmaktadır. Bu itibarla maaş dereceleri hakkında kanun tasarısı ile gerekçeyi arz ediyorum. Gereken işlemin yapılmasını saygı ile dilerim.

İstanbul Cumhuriyet Senatörü
Dr. Rifat Öztürkçeni

GEREKÇE

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile özel idare ve belediyeler emrinde çalışmakta olan sağlık memurları maaş kadrolarının kifayetsizliği dolayısıyla uzun yıllar boyunca hizmet etmelerine rağmen terfiden mahrum kalmış durumdadırlar. 1936 tarih ve 3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı teşkilât ve memurin Kanununa göre sağlık memurlarının en son kadrosu 30 lira maaş olup hizmetleri ne müddete balığ olursa olsun bundan fazla maaş almalarına imkân yoktu. 1939 da çıkan 3656 sayılı Barem Kanunu ise diplomalı sağlık memurlarının mebde maaşını 20 ve diplomasızların 15 lira olarak kabul etmişti. Tatbikatta diplomalı sağlık memurları 20 lira maaşla hizmete başlayarak kadro imkânı nisbetinde 30 liraya kadar yükselebiliyor; diplomasızlar ise umumiyetle 15 lirada kalıyorlardı.

1944 de çıkan 4598 sayılı Kanun ise aynı kadroda kalanların iki üst dereceye yükselmesine imkân verdiğinden diplomalı sağlık memurlarının 40 ve diplomasızların 25 liraya yükselmesi mümkünleşmişti. Nihayet 1957 de çıkan 6942 sayılı Kanunla sağlık memurları için 60 liraya kadar kadro konulmuş olmakla beraber; eski kadro imkânsızlıkları yüzünden yıllarca aşağı kadrolarda bekliyen sağlık memurlarının bakıye hizmet müddetleri esasında bu yüksek kadrolara yetişmelerine imkân görülememektedir. Meselâ : Halen 36 - 38 yıllık hizmete karşı elan 600 (eski kadrolara göre 40 lira asli maaş) lira aylık alan sağlık memurları bulunmaktadır. Bu durumun uzun hizmet

yılları kanuni imkânsızlıklar yüzünden küçük kadrolarda tıkanıp kalmakla, 6942 sayılı Kanunun sağladığı imkânlardan faydalanamıyan memurlar için kadro ayarlaması zaruri görülmüştür.

Diğer taraftan köy enstitüleri mezunlarının intibakı hakkında çıkarılan 1957 tarih ve 6888 sayılı Kanun gereğince bunların ilk hizmete girmelerinden itibaren, askerlikleri de dâhil, hizmette geçen müddetlerinin beher 3 senesi bir derece olmak üzere hizmet müddetlerine göre intibakları yapılmış ve son intibak ettikleri dereceye göre artan hizmet müddetleri de kıdemlerine eklenmiştir. Böylece köy enstitüsü mezunu olup 1945 te hizmete giren köy sağlık memurları halen 700 lira maaşa yükselmiş bulunmaktadır.

Buna karşı 40 yıl önce hizmete girip 10, 12, 14 lira gibi maaş kademelerinde yıllarca bekleyen ve köy sağlık memurlarına nazaran daha yüksek bir öğretim görmüş olan mektepli sağlık memuru arasında daha henüz 700 liradan fazla maaş alamıyanlar pek çoktur. 40 yıllık memurlarla onlar derecesinde tahsili olmıyan 15 yıllık memurlar arasındaki bu eşitsizlik ise adalet ve maderet prensiplerine karşı canlı ve acı bir haksızlık misali teşkil etmektedir.

Devletin hassasiyetle üzerinde durduğu halk sağlığı dâvasının tahakkukunda bedenli güçleriyle meslekî bilgilerini feragat hazinesinde mezcederek yangın, deprem ve sel felâketleri gibi tabii âfetlerden başlayarak halk sağlığını doğrudan doğruya tehdideden sıtma, frengi, verem, trahom gibi içtimai hastalıklarla tifo, tifüs, çiçek, veba ve kolera gibi sâri ve belâli hastalıkların en ufak bir belirtisi ile hayatını hiçe sayarak hiçbir tehlikeden sakınmadan mücadelenin her safhasına fiilen koşan sağlık memurlarını mağdur eden bu hale son vermek maksadiyle ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında karşılık kadrolarının mevcudolmasıyla bütçeye hemen hiçbir külfet tahmil etmiyecek bir şekilde hazırlanmış bulunan bu kanun tasarisının gayesi uzun müddetten beri hizmet ettikleri halde küçük kadroları aşamamış olan bu memur zümresinin maaş durumunu düzeltmek olduğundan hükümleri 1942 yılında ve daha evvel hizmete girmiş sağlık memurlarına şâmil bulunmaktadır.

Bunların listesi aşağıdadır.

1942 yılından önce vazife alan sağlık memurları :

	Umumi muvazene	Belediye teşkilâtı	Özel idare	Yekûn
Sağlık memuru (diplomalı)	468	105	13	586
Sağlık memuru (diplomasız)	43	13	2	58
Genel yekûn				644

Genel muvazenede vazifeli 484 diplomalı sağlık memurunun azami her biri iki üst dereceye terfi ettirildiği takdirde bütçeye tahmili lâzımgelen miktar.

Lira

1 — 406 400

2. Genel muvazenede vazifeli 62 diplomasız sağlık memurunun da keza her birinin iki üst dereceye yükseltilmesi halinde bütçeye tahmili lâzımgelen miktar.

82 800

1 — 489 200 Yekûn

Intibakları yapılması halinde bütçeye tahmili lâzımgelen ceman 1 549 800 liranın 1961 yılı maaş tertibinden yapılan tasarrufla karşılanması mümkündür.

Umumu muvazenede vazifeli diplomalı sağlık memurları :

İşgal ettiği kadro aylığı Lira	İktisap Et. derece aylığı Lira	Aded	Üst De. tutarı Lira	Aylık tutarı Lira	Yıllık tutarı Lira
800	1 100	2	—	—	—
	950	3	150	450	5 400
	800	98	300	29 400	352 800
	700	281	250	70 250	843 000
	600	75	200	15 000	180 000
	500	9	200	1 800	21 600
	4	2	150	300	+ 3 600
		468		Yekûn	1 406 600

Umumi muvazenede vazifeli diplomasız sağlık memurları :

700	12	—	—	—	—
600	15	100	1 500	18 000	—
500	25	200	5 000	60 000	—
450	2	150	300	3 600	—
400	+ 1	100	10	+ 1 200	—
		43			82 800

Özel idarede vazifeli Sağ. Mem.	13	3 550	42 600
Belediyelerde vazifeli Sağ. memurları (Diplomalı)	105	24 700	296 400
Özel idarede vazifeli diplomasız Sağ. memurları	2	350	4 200

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı merkez ve taşra teşkilât ve müesseseleriyle özel idare ve belediyeler teşkilâtında çalışmakta olan sağlık memurlarının maaş dereceleri hakkında kanun tasarısı

1. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı teşkilât ve müesseselerle özel idare ve belediye teşkilât ve müesseselerinin çalışan sağlık memuru ile sağlık memurluğundan gelerek Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Merkez ve taşra teşkilâtında her hangi bir vazifede çalışmakta olan diplomalı ve diplomasız sağlık memurlarından;

a) 1942 yılında ve daha önceki yıllarda mesleke girmiş olup da, yukarıda belirtilen teşekküllerde (Askerlik hizmeti değil) asgari 18 yıl çalışmış olmak şartıyla, bu kanunun yürürlüğe girmesi tarihinde almakta oldukları maaş 800 liradan aşığı olan diplomalı sağlık memurları 800 liraya, diplomasız sağlık memurları 500 liradan aşığı olanların maaşları 500 liraya çıkarılır.

b) 1942 yılı ve daha önceki yıllarda mesleke girmiş olup da (a) bendi gereğince maaşları yükseltilenlerle bu kanun meriyete girdiği tarihte 800 lira maaş almakta olan diplomalı sağlık memurları ile 500 lira veya daha fazla maaş almakta olan diplomasız sağlık memurlarının 1942 yılı ve daha önceki yıllarda geçen hizmetlerinin üçte ikisinin her üç yılı için (a) bendine tevfikân artırılan 500 ve 800 liralık maaşlarına veya kanunun yürürlüğe girdiği tarihte almakta oldukları maaş derecelerine ikişer derece ilâve edilerek maaşları yükseltilir.

c) (a) ve (b) bentlerine göre yapılacak yükseltmeler 4598 sayılı Kanuna göre verilecek iki üst derece farklarıyla diplomalı sağlık memurları 1 100, diplomasız sağlık memurları da 700 lirayı aşmaz.

2. — 1 nci maddedeki esaslara göre yapılacak yükseltmeler, usulü dairesinde tesbit edilmiş veya icabında yeniden tesbit olunacak tezkiye ve başarı esaslarına dayanır. Bu kanuna göre yapılacak maaş yükseltmelerinde başarısız geçtiği usulüne göre tesbit edilen yıllar nazara alınmaz.

Durumu tesbit edilmemiş olan hizmet yılları başarılı geçmiş sayılır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Özel idarelerle belediyeler bu kanunun yayımını takibeden malî yıl başında gerekli kadroları almaya mecburdurlar.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunda sayılı vasıfları haiz olup da umumi veya mülhak bütçeli idarelerle İktisadi Devlet Teşekküllerine bağlı müesseselerde sağlık memurluğu yapanlardan kanunun yayımı tarihinden sonra Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile özel idareler ve belediyeler teşkilâtında sağlık memurluğu alacak olanlar da bu kanun hükümlerinden faydalanırlar.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu kanundan faydalanmak suretiyle maaş dereceleri yükseltilenler asgari 5 yıl hizmet görmeden Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile özel idare ve belediyeler teşkilât ve müesseselerinden ayrılarak başka yerlerde vazife aldıkları takdirde kıdem ve derecelerinden kazandıkları kıdem ve dereceleri indirilir.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini Maliye ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanları yürütür.

27 . 12 . 1961

Balıkesir Milletvekili Ahmet İhsan Kırılımlı ve dört arkadaşının, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı merkez ve taşra teşkilât ve müesseseleriyle özel idare ve belediyeler teşkilâtında çalışan sağlık memuru, hemşire ve ebelerin maaş intibak dereceleri hakkında kanun teklifi (2/68)

BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı merkez ve taşra teşkilât ve müesseseleriyle özel idare ve belediyeler teşkilâtında çalışan sağlık memuru, hemşire ve ebelerin maaş intibak dereceleri hakkında kanun tasarımasının gerekli formaliteleri ikmal edilerek alâkalı komisyonlara havalesini arz ve istirham ederiz.

Balıkesir Milletvekili
Dr. A. İ. Kırılımlı

Kars Milletvekili
Dr. H. Erdoğan

İstanbul Senatörü
Dr. R. Öztürkçine

İçel Milletvekili
Dr. İ. Önal

İsparta Milletvekili
Dr. S. Bilgiç

GEREKÇE

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile özel idare ve belediyeler emrinde çalışmakta olan sağlık memuru, hemşire ve ebe gibi yardımcı tıp meslekleri personeli maaş kadrolarının kifayetsizliği dolayısıyla uzun yıllar boyunca hizmet etmelerine rağmen terfiden mahrum kalmış durumdadırlar. 1939 tarih ve 3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı teşkilât ve memurin Kanununa göre sağlık memurlarının en son kadrosu 30 lira maaş olup hizmetleri ne müddete baliğ olursa olsun bundan fazla maaş almalarına imkân yoktur. 1939 da çıkan 3656 sayılı Barem Kanunu ise diplomalı sağlık memurlarının mebde maaşını 20 ve diplomasızların ise 15 lira olarak kabul etmişti. Tatbikatta diplomalı sağlık memurları 20 lira maaşla hizmete bağliyerek kadro imkânı nisbetinde 30 liraya kadar yükselebiliyor; diplomasızlar ise umumiyetle 15 lirada kalıyorlardı. 1944 de çıkan 4598 sayılı Kanun ise aynı kadroda kalanların iki üst dereceye yükselmesine imkân verdiğinden diplomalı sağlık memurlarının 40 ve diplomasızların 25 liraya yükselmesi mümkünleşmişti. Nihayet 1957 de çıkan 6942 sayılı Kanunda sağlık memurları için 60 liraya kadar kadro konulmuş olmakla beraber, eski kadro imkânsızlıkları yüzünden yıllarca aşağı kadrolarda bekliyen sağlık memurlarının bakıye hizmet müddetleri esnasında bu yüksek kadrolara yetişmelerine imkân görülememektedir. Meselâ halen 30 - 35 yıllık hizmete karşı olan 700 (eski kadrolara göre 50 lira asli maaş) aylık alan sağlık memurları bulunmaktadır. Bu durumun, uzun hizmet yılları kanuni imkânsızlıklar yüzünden küçük kadrolarda tıkanıp kalmakla, 6942 sayılı Kanunun sağladığı imkânlardan faydalanamıyan memurlar için kadro intibakı yapılmasını zaruri kıldığı aşikârdır. Sağlık memurlariyle birlikte hemşire ve ebe gibi tıp meslekleri personeli, uzun hizmet yılları zarfında, aynı kadro imkânsızlığı içinde bunalmışlardır. Nihayet Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı meslek okullarında kültür dersleri veren bâzı öğretmenler de Millî Eğitim Bakanlığınca kendi kadrolarındaki öğretmenler için çıkarılan İntibak Kanununun dışında bırakılmış ve terfiden mahrum kalmıştır.

Diğer taraftan köy enstitüleri mezunlarının intibakı hakkında çıkarılan 1957 ve 6888 sayılı Kanun gereğince bunların ilk hizmete girmelerinden itibaren, askerlikleri de dâhil, hizmette geçen müddetlerinin beher üç senesi bir derece olmak üzere, hizmet müddetlerine göre, intibakları yapılmış ve son intibak ettikleri dereceye göre artan hizmet müddetleri de kademelerine eklenmiştir. Böylece köy enstitüsü mezunu olup 1945 de hizmete giren köy sağlık memurları halen 700 lira maaşa yükselmiş bulunmaktadır. Buna karşı 35 - 40 yıl önce hizmete girip 10, 12, 14 lira gibi maaş kademelerinde yıllarca bekliyen ve köy sağlık memurlarına nazaran daha yüksek bir öğretim görmüş olan mektepli sağlık memuru, hemşire ve ebeler arasında da henüz 700 liradan fazla maaş alamayanlar çoktur. 40 yıllık memurlarla onlar derecesinde tahsili olmıyan 15 yıllık memurlar arasındaki bu eşitlik ise adelet ve maderet prensiplerine karşı canlı ve acı bir haksızlık misali teşkil etmektedir.

Bu durumun değerli ve faydalı bir memur kütlesinde düçar ettiği mağduriyete son vermek maksadiyle, yeniden hiçbir kadro ihdas edilmeksizin, bu kanun tasarısı hazırlanmış bulunmaktadır. Kanunun gayesi uzun müddetten beri hizmet ettikleri halde küçük kadroları henüz aşamıyanların maaş durumunu düzeltmek olduğundan, hükümleri, 1945 yılında ve daha evvel hizmete girmiş ve yardımcı tıp meslekleri personeline şâmil bulunmaktadır. Bunların listesini aşağıda vermekteyiz.

1942 yılından önce vazife alan sağlık memuru, ebe ve hemşireler

	Umumi muvazene	Belediye teşkilâtı	Özel idare	Yekûn
Sağlık memuru	465	100	7	572
Diplomasız sağlık memuru	62	12	1	75
Ebe	112	124	20	256
Hemşire	96	25	—	121
Hemşire yardımcısı	36	2	—	38
Umumi yekûn	771	263	28	1 062

Bu suretle yapılacak intibakta genel bütçeye 2 059 400 liralık tahsisatın 2 üst derecenin tutarı olarak tahmili gerekmektedir.

Listede görüldüğü üzere eksiriyeti sağlık memurları teşkil etmektedir.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı meslek okullarında kültür dersleri öğretmenliği edip 1945 yılında veya daha evvel hizmete girmiş olan öğretmenler ise iki kişiden ibarettir.

Madde 1. — Bu maddenin (A) ve (B) bentleri 1945 yılında veya daha evvel hizmete girmiş bulunan ve asgari 15 yıl hizmet eden öğretmenlerle diplomalı ve diplomasız yardımcı tıp meslekleri personelinin intibaklarının ne şekilde yapılacağını belirtmektedir.

Aynı maddenin (C) bendi yükseltmelerin öğretmenlerle sair memurlardaki âzami hadlerini tesbit etmektedir.

Madde 2. — İntibak yükseltmelerinde geçmiş hizmet yıllarına ait başarılı tezkiyeleri esas tutmakta; başarılı tezkiye alınamıyan hizmet yıllarını terfi süresinden haric bırakmaktadır.

Geçici madde 1. — Özel idarelerle belediyeler, intibakın sağlanmasına gerekli kadroları almaya mecbur tutmaktadır.

Geçici madde 2. — 3017 sayılı Sağlık Bakanlığı Teşkilât ve Memurin Kanununda üçüncü sınıf hemşire unvanını taşımakta olup bu unvanları 6283 sayılı hemşirelik Kanunıyla hemşire yardımcısına tebdil edilen pratikten yetişme hemşirelerin intibakında hemşirelik kadrolarından faydalanılmasını âmir bulunmaktadır. Bunun sebebi hemşire yardımcısı kadrolarının 400 liradan yüksek olmasıdır. Bunların intibakında hemşire kadrolarından faydalanılmak suretiyle yeni kadro ihdasından sakınılmıştır.

Geçici madde 3. — Tasarıda yazılı hizmet vasıf ve şartlarını haiz olmak üzere mülhak bütçeli idarelerle İktisadi Devlet Teşekküllerinde çalışmakta iken kanunun yapımından sonra Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı hizmetine geçecek yardımcı tıp meslekleri personelinin de kanundaki haklardan faydalanmasına imkân vermektedir.

Geçici madde 4. — Kanunun sağladığı derece yükseltmesinden faydalananlara bu yükseltmelerin müktesep hak teşkil edebilmesi için Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile özel idare ve belediye teşkilâtında beş yıl müddetle çalışmalarını esas tutmaktadır.

Sair maddeler kanunun yürürlüğüne dair hükümleri ihtiva etmektedir.

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Sağlık ve Sosyal Yardım
Komisyonu
Esas No. 2/38, 2/68
Karar No. 4

26 . 1 . 1962

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Yüksek Başkanlıkça komisyonumuza 15 . 12 . 1961 tarihinde 2/38 numara ile havale buyurulan (Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı merkez ve taşra teşkilât ve müesseseleriyle Özel İdare ve Belediyeler teşkilâtında çalışmakta olan memurların maaş dereceleri hakkındaki kanun teklifi) ile 3 . 1 . 1962 tarihinde 2/68 numara ile havale edilen Balıkesir Milletvekili Ahmet İhsan Kırmılı ve dört arkadaşının (Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı merkez ve taşra teşkilât ve müesseseleriyle Özel İdare ve Belediyeler teşkilâtında çalışan sağlık memuru, hemşire ve ebelerin maaş intibak dereceleri hakkındaki kanun teklifleri) tevhit edilerek Hükümet mümessilleri ve teklif sahipleri hazır oldukları halde 17 . 12 . 1961 ve 24 . 1 . 1962 tarihli celselerde tetkik ve müzakere olundu.

Balıkesir Milletvekili Ahmet İhsan Kırmılı ve dört arkadaşı tarafından yapılan teklif komisyonumuzca müzakereye esas alınarak sağlık personeli içindeki bâzı bâriz adaletsizliği bertaraf etmek gayesiyle komisyon müzakerelerine esas olmuştur.

Şöyleki; 1939 yılından sonra mezun olan Sağlık memuru, hemşireler ve ebeler 20 lira asli maaşla vazifeye başlayıp kanun çerçevesinde terfileri mümkün kılındığı halde daha evvel mezun olan sağlık memuru, hemşire ve ebeler o zamanki kanunlar çerçevesinde normal terfilerini alamamışlardır.

On yıl daha az hizmet görmüş bir sağlık personeli, 10 yıl daha fazla hizmet görmüş sağlık personeli ile aynı parayı alır duruma gelmiştir. Bu sebepten teklife 1942 yılından evvel memurlar kaydı konulmuştur.

Yine Sağlık memurları içinde bulunan köy enstitülerinden mezun sağlık memurları 1954 senesinde 6273 sayılı Kanunla çıkan öğretmenlerin intibakı ile hak kazandıkları halde aynı vazifede feragat ve fedakârlıklarla çalışan sağlık hizmetlerinin köyde ve ilk hizmetlerde öncüsü ve yardımcıları sağlık memuru, hemşire ve ebe okulları mezunu kimseler bu haklardan faydalanmamışlardır. Aynı gaye ve hizmette kullanılan personel arasında eşitlik bozulmuştur.

Bu hususun düzelmesi gayesiyle Balıkesir Milletvekili Ahmet İhsan Kırmılı ve 4 arkadaşının kanun teklifi komisyonumuzca uygun görülerek aynen ve ittifakla kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince İçişleri Komisyonuna sevk edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Sağlık ve Sosyal
Yardım Komisyonu

Başkanı
İstanbul
Z. Zeren

Sözcü
Balıkesir
A. İ. Kırmılı

Üye
Bolu
K. Demir

Üye
Gaziantep
M. Canbulat

Üye
İçel
İ. Önal

Üye
İsparta
S. Bilgiç

Üye
Niğde
R. Soyer

Üye
Nevşehir
H. F. Aka

İçişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu
Esas No. 2/68, - 38
Karar No. 22

20 . 4 . 1962

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Balıkesir Milletvekili Ahmet İhsan Kırmılı ve 4 arkadaşının, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Merkez ve taşra teşkilât ve müesseseleriyle özel idare ve belediyeler teşkilâtında çalışan sağlık memuru, hemşire ve ebelerin intibak dereceleri hakkındaki kanun teklifiyle, Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin, aynı mahiyetteki kanun teklifi, ilgili bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle komisyonumuzda görüşüldü :

Aynı mahiyetteki tekliflerin tevhidten görüşülmesi kararlaştırıldıktan ve Balıkesir Milletvekili A. İhsan Kırmılı ve 4 arkadaşının teklifi görüşmeye esas alındıktan sonra, tümü üzerinde müzakereye devam edildi; gerekçede de belirtildiği veçhile, ellerinde olmayan sebeplerle sırf kadrosuzluk yüzünden terfi edememiş bulunan sağlık memuru, hemşire ve ebelerin mağduriyetini önlemek maksadiyle hazırlanmış olan teklif, prensip itibariyle uygun mütalâa olunmuştur.

Ancak, belediye ve özel idarelere külfet tahmil eden geçici birinci maddeyi, belediyelerle özel idarelerin malî durumlarını göz önünde bulunduran komisyonumuz, değiştirerek ve diğer maddeleri teklif metninde olduğu gibi bırakmak suretiyle teklifi kabul etmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millet Meclisi İçişleri Komisyonu Başkanı İzmir O. S. Adal	Başkan V. Kırklareli A. Eriş	Sözcü Edirne İ. Ertem	Kâtip Ankara Z. Pehlivanlı
Afyon Karahisar H. N. Bâki	Ankara İ. S. Hatipoğlu	Erzurum A. Şenyurt	Giresun E. Kılıçoğlu
Konya İ. Kabadayn	Kütahya S. Sarpaşar	Van Ş. Kösercioğlu	Zonguldak A. F. Ak

Bütçe Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Komisyonu
Esas No. : 2/38, 2/68
Karar No. : 83

11 . 10 . 1962

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Balıkesir Milletvekili Ahmet İhsan Kırmılı ve 4 arkadaşının, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı merkez ve taşra teşkilât müesseseleriyle özel idare ve belediyeler teşkilâtında çalışan sağlık memuru, hemşire ve ebelerin maaş intibak dereceleri hakkındaki kanun teklifiyle Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin aynı mahiyetteki kanun teklifi, Sağlık ve Sosyal

Yardım ve İçişleri komisyonları raporu komisyonumuza havale edilmiş olmakla teklif sahipleri, Maliye ve Sağlık Bakanlığı temsilcileri hazır oldukları halde incelendi ve görüşüldü.

Çıkan muhtelif kanunlar dolayısıyla sağlık memurları arasında farklı bir maaş durumunun meydana geldiği, kıdemli memurlarla kendilerinden çok sonra mesleke girenlerin aynı seviyede bulunmaları dolayısıyla tahassül eden bu haksızlığın telâfisini temin için kanun teklifleri sevk edilmiş bulunmaktadır.

Filhakika köy enstitüsü mezunu öğretmenlerin intibakları yapılırken aynı okuldan mezun olan köy sağlık memurlarının da intibakları yapılmış olduğundan bunlar maaş bakımından diğer meslekdaşlarının önüne geçmişlerdir.

Buna mukabil 20 lira asli maaşla işe başlayan diğer sağlık memurları ise kadrosuzluk yüzünden uzun yıllar aynı maaşta beklediklerinden mağdur duruma düşmüşlerdir.

İşte bu bâriz haksızlığı telâfi etmek maksadiyle sevk edilen kanun teklifi, adedlerinin mahdut oluşu ve bütçeye de büyük bir külfet tahmil etmemesi dolayısıyla komisyonumuzca yerinde mütalâa edilerek Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunca da kabul edilen metin müzakereye esas tutularak maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Birinci madde hükümleri gereğince intibakları yapılmış olanların almış oldukları son maaş derecesinde geçirdikleri müddetler birtakım karışıklıklara sebebiyet verdiği, hattâ bu yüzden idare ile personel arasında birçok idari dâva mevzuları meydana geldiği cihetle bu mahzurların telâfisi maksadiyle maddeye bir (D) fıkrası eklenmiştir.

Ayrıca (B) fıkrasındaki 1942 den evvel mesleke girenlere intibakları yapıldıktan sonra (ikişer) derece ilâve edilir, hükmü uygun görülmediğinden (birer) derece verilir şeklinde değiştirilmiştir.

Teklifin ikinci maddesiyle, geçici 1, 2 ve 3 ncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Geçici 4 ncü maddedeki (haklarında Tekâüt Kanunu hükümleri tatbiki icabedenler hariç) ibaresi yerinde görülmediğinden (Haklarında 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu hükümleri tatbiki icabedenler hariç) şeklinde değiştirilerek madde tadil edilmiştir.

Teklifin yürürlük maddesinin yayımı tarihinde olması ve Bakanlar Kurulunca yürütülmesi uygun görüldüğünden 3 ncü ve 4 ncü madde değiştirilmiştir.

Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Elâzığ Ö. F. Sanaç	Başkan V. Elâzığ H. Müftügil	Sözcü Ordu A. H. Onat	Kâtip Balıkesir C. Bilgehan
Adana H. Aksay	Aydın İ. Sezgin	Hatay A. S. Hocaoğlu İmzada bulunamadı.	Hatay Ş. İnal
İstanbul R. Ülker	İzmir N. Mirkelâmoğlu	Konya R. Özal	Konya C. Yılmaz
Maras E. Kaplan	Siirt A. Yaşa	Sinop M. Alicanoğlu	Sivas M. Vural

Yozgat
C. Sungur
İmzada bulunamadı.

**BALIKESİR MİLLETVEKİLİ AHMET İHSAN
KIRIMLI VE 4 ARKADAŞININ TEKLİFİ**

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı merkez taşra teşkilât ve müesseseleriyle özel idare ve belediyeler teşkilâtında çalışan sağlık memuru, hemşire ve ebelerin maaş intibak dereceleri hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı teşkilât ve müesseselerle özel idare ve belediye teşkilât ve müesseselerinde sağlık memuru, hemşire ve ebe kadrolarından maaş alanlarla, sağlık memurluğundan gelerek Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı merkez ve taşra teşkilâtında her hangi bir vazifede çalışmakta olan diplomalı ve diplomasız sağlık memurları ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı meslek okullarında kültür dersleri öğretmenlerinden :

A) 1942 yılında ve daha önceki yıllarda mesleke girmiş olup da, yukarıda bildirilen teşekküllerde asgari 15 yıl çalışmış olmak şartıyla, bu kanunun yürürlüğe girmesi tarihinde almakta oldukları 800 liradan aşağı olan öğretmenlerin maaşları 800 liraya; maaşları 700 liradan aşağı olan diplomalı sağlık memurları, diplomalı hemşireler ve diplomalı ebelerin aylıkları 700 liraya; diplomasız sağlık memurları ve diplomasız olup halen hemşire yardımcısı unvanıyla çalıştırılanlardan maaşları 500 liradan aşağı olanların maaşları 500 liraya çıkarılır.

B) 1942 yılından ve daha önce mesleke girmiş olup da (A) bendi gereğince maaşları yükseltilenlere bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte 700 veya 800 lira veyahut daha fazla maaş almakta olan öğretmenler, diplomalı sağlık memurları, diplomalı hemşireler ve diplomalı ebelerle 500 lira veyahut daha fazla maaş almakta bulunan diplomasız sağlık memurları ve hemşire yardımcılarının 1942 ve daha önceki yıllarda meslekte geçen hizmet müddetlerinin üçte ikisinin her üç yılı için (A) bendine tevfi kan artırılan 500, 700 ve 800 liralık maaşlarına veya kanunun yürürlüğe girdiği tarihte almakta oldukları maaş derecelerine ikişer derece ilâve edilerek maaşları yükseltilir.

C) (A) ve (B) bentlerine göre yapılacak yükseltmeler, 4598 sayılı Kanuna göre verilecek

SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı merkez ve taşra teşkilât ve müesseseleriyle özel idare ve belediyeler teşkilâtında çalışan sağlık memuru, hemşire ve ebelerin maaş intibak dereceleri hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — Teklifin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı merkez ve taşra teşkilât ve müesseseleriyle özel idare ve belediyeler teşkilâtında çalışan sağlık memuru, hemşire ve ebelerin maaş intibak dereceleri hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — Teklifin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Merkez ve taşra teşkilât ve müesseseleriyle özel idare ve belediyeler teşkilâtında çalışan sağlık memuru, hemşire ve ebelerin maaş intibak dereceleri hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı teşkilât ve müesseselerle özel idare ve belediye teşkilât ve müesseselerinde sağlık memuru, hemşire ve ebe kadrolarından maaş alanlarla, sağlık memurluğundan gelerek Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı merkez ve taşra teşkilâtında her hangi bir vazifede çalışmakta olan diplomalı ve diplomasız sağlık memurları ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı meslek okullarında kültür dersleri öğretmenlerinden;

A) 1942 yılında ve daha önceki yıllarda mesleke girmiş olup da, yukarıda bildirilen şekküllerde asgari 15 yıl çalışmış olmak şartıyla, bu kanunun yürürlüğe girmesi tarihinde almakta oldukları 800 liradan aşağı olan öğretmenlerin maaşları 800 liraya; maaşları 700 liradan aşağı olan diplomalı sağlık memurları, diplomalı hemşireler ve diplomalı ebelerin aylıkları 700 liraya; diplomasız sağlık memurları ve diplomasız olup halen hemşire yardımcısı unvanıyla çalıştırılanlardan maaşları 500 liradan aşağı olanların maaşları 500 liraya çıkarılır.

B) 1942 yılında ve daha önce mesleke girmiş olup da (A) bendi gereğince maaşları yükseltilemlerle bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte 700 veya 800 lira veyahut daha fazla maaş almakta olan öğretmenler, diplomalı sağlık memurları, diplomalı hemşireler ve diplomalı ebelerle 500 lira veyahut daha fazla maaş almakta bulunan diplomasız sağlık memurları ve hemşire yardımcılarının 1942 ve daha önceki yıllarda meslekte geçen hizmet müddetlerinin üçte ikisinin her üç yılı için (A) bendine tevfikân artırılan 500, 700 ve 800 liralık maaşlarına veya kanunun yürürlüğe girdiği tarihte almakta oldukları maaş derecelerine birer derece ilâve edilerek maaşları yükseltilir.

C) (A) ve (B) bentlerine göre yapılacak yükseltmeler 4598 sayılı Kanuna göre yapılacak iki üst derece farklarıyla dahi öğretmen-

Teklif

iki üst derece farklarıyla dahi öğretmenlerde 1 250, diplomalı sağlık memurlarıyla diplomalı hemşire ve diplomalı ebelerde 1 100, diplomasız sağlık memurlarıyla hemşire yardımcılarında 700 lirayı aşamaz.

MADDE 2. — Birinci maddedeki esaslara göre yapılacak yükseltmeler, usulü dairesinde tesbit edilmiş veya icabında yeniden tesbit olunacak tezkiye ve başarı esaslarına dayanır. Bu kanuna göre yapılacak maaş yükseltmelerinde başarısız geçtiği, usulüne göre, tesbit edilen yıllar nazara alınmaz.

Durumu tesbit edilmemiş olan hizmet yılları başarılı geçmiş sayılır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Özel idarelerle belediyeler bu kanunun yayımını takibeden malî yıl başında gerekli kadroları almaya mecburdur.

GEÇİCİ MADDE 2. — Halen hemşire yardımcısı unvanıyla çalıştırılmakta olup, 1942 tarihinden önce, üçüncü sınıf hemşire olarak tayinleri yapılanların intibakında 450 ve 500 liralık hemşire kadrolarından istifade edilir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu kanunda yazılı vasıfları haiz olup da umumi veya mülhak bütçeli idarelerle İktisadi Devlet Teşekküllerine bağlı müesseselerde sağlık memurluğu, hemşirelik ve ebelik yapanlardan kanunun yayını tarihinden sonra Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile özel idareler ve belediyeler teşkilâtında sağlık memurluğu, hemşirelik, ebelik veya öğretmenlik alacak olanlar da, bu kanun hükümlerinden faydalanırlar.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu kanundan faydalanmak suretiyle maaş dereceleri yükseltilemler, (Haklarında Tekaüt Kanunu hükümleri tathiki icabedenler hariç) asgari 5 yıl hizmet görmeden Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile özel idare ve belediyeler teşkilât ve müesseselerinden ayrılarak başka yerlerde vazife aldıkları takdirde kıdem ve derecelerinden, ka-

Sağlık ve Sosyal Yardım Ko-

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Teklifin geçici birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Teklifin geçici ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Teklifin geçici üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 4. — Teklifin geçici dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

İçişleri Ko.

B. Ko.

lerde 1 250; diplomalı sağlık memurlarıyla diplomalı hemşire ve diplomalı ebelerde 1 100, diplomasız sağlık memurlarıyla hemşire yardımcılarında 700 lirayı aşamaz.

D) Bu kanunla yapılan intibak neticesinde maaşları yükseltilemlerin, intibaktan önce almakta oldukları maaş derecesinde geçen müddetleri, intibaktan sonra girecekleri maaş derecesindeki terfi müddetlerinde hesaba katılmaz.

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Özel idare ve belediye teşkilâtında çalışan sağlık memuru, hemşire ve ebeler, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kadrolarına alınmak suretiyle intibakları yapılır.

Özel idare ve belediye kadrolarına uygun memurlar verilir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Teklifin geçici 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Teklifin geçici 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 4. — Teklifin geçici 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Teklifin geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Teklifin geçici 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Teklifin geçici 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu kanundan faydalanmak suretiyle maaş dereceleri yükseltilemler, (haklarında 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu hükümleri tatbiki icabedenler hariç) asgari (5) yıl hizmet görmeden Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile özel idare ve belediyeler teşkilât ve müesseselerinden ayrılarak başka yerlerde vazife aldıkları takdirde kıdem ve de-

Teklif

zandıkları kıdem ve derecelere indirilir.

MADDE 3. — Bu kanun 1 Mart 1962 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini Maliye ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanları yürütür.

Sağlık ve Sosyal Yardım Ko.

MADDE 3. — Teklifin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Teklifin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

İçişleri Ko.

B. Ko.

MADDE 3. — Teklifin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Teklifin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

recelerinden, kazandıkları kıdem ve dereceler indirilir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

